

מאת אורי אבנרי

14 - 12 בנובמבר 1972

הברווזון המכוער

לצערי האפילו תופעות הסקאנדלים, שבוע שעבר, על עבודתנו הרצינית. היה זה, דווקא, שבוע פורה ביותר. העלינו את הצעת החוק שלנו להנהגת שוואין אורחיים, העברנו פעמים תחת שבת הביקורת את שערוריית המיסים בארץ, הגשנו אילנות (זיהום הכינרת; זיהום הירי קון; העברת משרד-השיכון למקום יקר; פרשת הנסיון לשלוח אישים ממשלתיים להידברות עם אישים מצ' ריים; דברי משה דיין על סיפוח הגדה המערבית; תוכנית הנשיא ניכסון לפתיחת התעלה; חלוקת ע"י טורים בצ"ל; מגישות גולדה עם נוסייבה; פעולת כנופיות-המעט במרחב תל-אביב; "מי הם השרים המצו" למים בקטע-המבוא המשודר בטלוויזיה לפני מבט לחד" שות?"; אילו שרים הופיעו בראיונות טלוויזיה בחצי השנה האחרונה; שרות-חובה של עולים חדשים בצ"ל; אי-הטסת חיילי-חובה מרפדים גם במטוסים ריקים; שיחרור ממס של ציוד-בטיחות ברכב; התקן לבניית כבישים; השימוש בחגורות-בטיחות במכוניות; חוסר חגורות-בטיחות ברכב צבאי; ועוד ועוד.)

בין ארבע ההצעות הדחופות לסדר-היום שהגשנו, הכירה הנשיאות רק באחת (פרשת הכותל המערבי). היא סירבה להכיר שוב בהצעה הגולה שלנו, בקשר עם זכות הברי-הממשלה לעסוק במיסחר.

כל זה נראה לעיתונאים פחות מעניין מאשר הסקאני דאל, שפרץ כולו בגלל ברווז עיתונאי, שנופח בכוח על ידי העיתונאים, ושאותם עיתונאים עצמם קבעו לאחר מכן, במוזה חסודה של שומרי הטעם הטוב, שהוא פגע בכבוד הכנסת.

מילא.

עכו"ם: עובדי

כתלים ומזוזות!

שבע העצות דחופות לסדר-היום הוגשו בעניין החור רים שנקדחו בכותל הקטן. חמש מתן באו מצד הקוא" ליציה הימנית-דתית (נח"ל, המרכז החופשי, אגו"ל, פא"י, המפד"ל). שתיים מכיוון הפוך: שלנו ושל מאיר אביזורה.

הנטייה הראשונה של הדתיים היתה להעביר לוועדה את חמש הראשונות, להסיר מסדר-היום את השתיים שלנו. אולם ברצג האחרון, בהתייעצות בין אנשי נח"ל והמפד"ל, נוכחו לדעת שהדבר לא ניתן. לא היה רוב נגדנו.

לכן, לפי עצתו של מנחם בגין, עשה זרח והרפטיג תרגיל בלתי-רגיל לגביו: הוא גילה שיש משהו חיובי גם בהצעות שלנו, והציע להעביר את כל השבע לוועדה. אמרנו בין השאר: **אורי אבנרי:** נגד הייתי כאשר באתי לראשונה אל הכותל המערבי. נחרתה בזכרוני ההתרגשות שאחזה בנו, כאשר הצטופפתי עם חברי בסימטה הצרה שלפני הכותל. הרמנו את מבטינו אל על וראינו את תפארת החומה.

לבייבלי עם המתרגשים התרגשות-יאמת על מה שקרה ליד הכותל, כשם שלבי עם כל המאמין באמת בכל אמור נה היא.

אולם בין יראת-כבוד לבין פולחן — יש הבדל. כשם שיש הבדל בין התרגשות אמיתית לבין מה שגובל, בימים האחרונים, בהסתה פרועה לצרכים מפוקפקים. אשר להבדל בין יראת-הכבוד והפולחן — גם בין האנשים הדתיים הידועות חלוקות. שמעת פעם את דבריו של אחד מגדולי הוגי-הידעות הדתיים בארץ, הפרופסור ישעיהו לייבוויץ, שיצא בשצף-קצף נגד פולחן הכותל המערבי, והזכיר את פרשת ואהאב, המנהיג המוסלמי, שכבש בראש חסידיו את מכה. הדבר הראשון שעשה היה להחרים את קברו של מוחמד הנביא, הפולחן של אבני הקבר נראה לוואהאב כניגוד גמור לתורת הנביא.

הכבוד, ההתרגשות, אפילו הדרת-הקודש, מול פני הכותל, עם כל מה שהוא מסמל — זה דבר אחד. עבור דת-אלילים לאבנים — זה דבר אחר. ויש להבחין ביניהם הבחן היטב.

יש לי הרגשה שיש לנו עכו"ם חדשים, אלא שבמקום עובדי כוכבים ומזלות, יש לנו עכשיו עובדי כתלים ומזוזות.

כאשר שמעתי דבריכם, קראתי שוב את הפרק הראשון של הנביא ישעיהו: „למה לי רוב זבחהיכם, יאמר ה', שבעתי עולות-אילים וחלב-מריאים ודם פרים וכבשים ועודים לא תפצתי. רחצה היזב, הסירו רוע מעלליכם מנגד עיני, חדלו הרע, למדו היטב, דרשו מישפט, אשרו חמוץ, שיפטו יתם, ריבו אלמנה!"

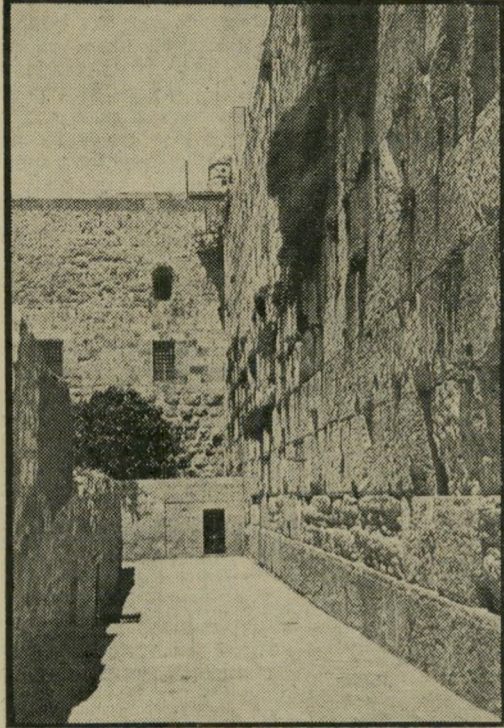
הכותל כסמל, הכותל כזכר לעברנו — זה דבר אחד. בית-המיקדש כאובייקט לפולחן — הרי גם כיום בית-המיקדש עצמו היתה על כך מחזקת עמוקה מאוד בדת היהודית!

וזנה, היום אתם רוצים להפוך אבנים ששרי דו מבית-המיקדש, את האבנים עצמן — ל- אובייקט של פולחן.

...ירושלים — כך נאמר כאן עליידי חברי-הכנסת בגין, ברוב כשרונו הרטרורי העילאי — ירושלים אחת היא, והכותל אחד הוא. זה נכון, ירושלים אחת היא על כל תקופותיה. גם בתים שנבנו בתקופת עומאיה, גם בתים שנבנו בתקופת עבאס, גם בתים שנבנו בתקופת הממלוכים, גם בתים שנבנו בתקופת התורכים. כל אלה הם ירושלים. האם נשקול במאזניים: זה יותר קדוש, זה פחות קדוש; זה יותר עתיק, זה פחות עתיק; זה יותר ראוי לשמירה ולטיפוח וליראת-כבוד מאשר זה? או שכל זה יחד הוא — ירושלים?

אני מתפלל על הגישה האומרת שיש להרוס ול- השמיד ולנתץ כל הסמוך לכותל, כדי לחשוף אותו. למה? הכותל ישנו, מה שסמוך לכותל ישנו, תקופה אחרי תקופה. כל זה הוא ירושלים. האם הכותל הזה קדוש לכם יותר כשהוא כולו גלוי? האם הכותל שבתוך האדמה אינו קדוש באותה מידה? האם צריך להפוך את הכותל הזה לפארק לאומי, עם גנים מטופחים, עצים נחמדים? אינו גישה היא זאת?

אין באתי פה לשבח את טדי קולק. אינני מסכים שיהפכו את טדי קולק לטיטוס קולק חדש. למחריב, לי מצביא החורבן השלישי, יש לי הרבה יראת-כבוד בפניו על גישתו הנבונה לאוכלוסיה הערבית. נדמה לי שהוא עשה בשטח זה שירות גדול לירושלים, למדינת ישראל, לשלום. אבל טדי קולק עשה גם דברים שהם, בעיני,

הכותל — לפני 1967

מחפירים, והדבר המהפיר ביותר — אם אמנם הוא אחראי לו — היה ההרס הוואנדאליסטי של שכונת הר מזגריים, למחרת הכיבוש.

הזכרתי את ההתרגשות העמוקה שלנו, כילדים וכ- נערים, כאשר באנו אל הכותל. ההתרגשות היתה גם בגלל מראה המקום, כשהצטופפנו למטה בסימטה הקטנה, והסתכלנו למעלה אל הכותל, והכותל היה גבוה, הכותל היה ענק, הוא היה משרה גם מבחינה חזותית חרי- דת-קדוש.

כאן והרמו את כל זה, והמקום דומה עכ" שיו למיגרשיחנייה ענק, גימדו את הכותל, השמידו את חוד התיפארת של הכותל.

קום לעבודה,

פרם לבטלה

במשך יומיים לחמנו עבור רפורמה במערכת המיסים.

תחילה עשינו זאת במיסגרת חידון על משרד- העבודה, אחרי שדיברנו על הכפילות במשרדים (למשל: מדוע משרד-העבודה בונה את הכבישים, כאשר משרד- התחבורה אחראי לתחבורה ולבטיחות?), על הזנחת נוער השוליים, על הסחבת בכתי-הידון לעבודה, ונגד החוק לאיסור השביתות, תקפתי עניין מרכזי זה:

אורי אבנרי: שרי-העבודה יצא היום בהתקפה מור- חצת על שרי-האוצר, וקבע שהמיסים הם מיכשול לייעול העבודה ולהגברת המאמץ.

זה ודאי נכון, כל אחד יודע זאת. לא כדאי לעבוד יותר מן המינימום.

כאשר יש לך עובד מצטיין, ואתה רוצה שיעבוד יותר, והוא רוצה לעבוד יותר — לא כדאי לו, כדאי לו לע- שות חלטורות במקום אחר, ולהעלים את ההכנסה מעניו החמסניות של המס.

זהו האבסורד העליון: שמדינה שיש בה מחסור חמור בכוח-האדם, ובייחוד בעובדים מעו"י לים ומומחים, מטידים קנס על עבודה זרם על בטלה; קנס על מאמץ, ופרם על ספסרות.

יש לחולל שינוי דרסטי בכל שיטת המיסוי, כדי ש- יהיה כדאי לעובד לעבוד יותר ולהתאמץ יותר.

מי חי על

חשבון ההוצאות?

למחרת היום הביא סגן שרי-האוצר, צבי דינשטיין, תשע הצעות-חוקים. ועדת-הכנסת החליטה שידברו על כולו יחד — כך שנשאו לנו 10 דקות לדבר על תשע הצעות. מחיתי על כך בהצעה-לסדר, אך לשווא, כמונן. אחת ההצעות באה לאפשר לשרי-האוצר לבטל את ההוצאות העיסוקיות, שאותן מותר היה עד כה לנכות ממס-הכנסה (כגון נסיעות, חזקת מכונית, אש"ל בארץ ובחו"ל, וכו'). על כך אמרנו:

אורי אבנרי: ...התרעתי לא פעם, בעיתון וגם מ- על דוכן זה, נגד העובדה ששיכבה שלמה בארץ חיה על חשבון ההוצאות. ולכאורה, צריך הייתי להיות מאושר מהמגמה המתבטאת בהצעת-החוק, לשים קץ לאפליה הזאת. אולם, כבוד סגן שרי-האוצר, אינני מאושר, כי כאשר אתם מבטלים את ההוצאות העיסוקיות מבלי לחולל שום ריפורמה במערכת המיסים, אתם עושים דבר מסוכן מאוד. המשרת מגמה הפוכה מזו שרצינו בה.

הרי בעשירים עצמם זה לא יפגע. חכרות עשיר- רות ימשיכו לשלם עבור המכוניות הגדולות, ועבור מיס- עדות הפאר, ועבור הנסיעות לחו"ל. בעשירים ובמיוחד- סים זה אינו פוגע.

אולם יש כיום שיכבה גדולה בארץ שהמשכורת ה- אמיתית שלה, נטו, אינה מקיימת את רמת-המחיה הא- מיתית שלה, רמת המחיה המגיעה לה בחברה הישר- אלית. ההוצאות העיסוקיות משמשות לה אמצעי לקבלת תוספת לשכר נטו, מתחת לשולחן. זוהי עובדת-חיים, זוהי המציאות. יש הרבה רבבות, אולי מאות אלפי עוב- דים, עובדים בינוניים ולמעלה מזה: מנהלים, סכנאים, הנדסאים, שביטול ההוצאות העיסוקיות האלה מהווה עבור- רם הורדת רמת-שכרם הריאלי.

אינני מאמין שתצליחו בזה. תצליחו בכך ששיכבה זו תילחם בכל כוחה לקיים את רמת-המחיה שלה, שבה תלוי גם הסטטוס החברתי שלה. אנשיה יילחמו על זה ויילחמו בצורה של רמאויות, של שקרים בקנה-מידה הרבה יותר גדול אפילו מכפי שנהוג עד עכשיו, ובצדק. כי אין כל הגיון במה שאתם עושים.

אילו הייתם מתקנים את המס וגותנים לאנשים להת- קיים קיום הוגן לפי המושגים המקובלים היום בחברה הישראלית, עליידי משכורת ישראל, בתשלום מיסים נכון, כי אז הייתם יכולים באותו יום לבטל את הרמאויות הקרויות כיום „הוצאות עיסוקיות". אז יהיה סדר במדינה, כאשר אתם מבטלים את ההוצאות העיסוקיות ומשאירים את כל השאר, אתם תגרמו לעיוות עוד יותר גדול של מערכת המיסים, שהיא מעוותת די צרכה גם בלאו הכי.

מה מאבדת

האשה העובדת

לאחר מכן דיברתי על נושא כאוב במיוחד — עול המיסים הרובץ על הנשים העובדות. תבעתי שוב לאפ- שר לנשים לנכות מהמס הכניס החייב במס את הוצאות העוורת, שבלעדיה לא יכלה לעבוד. הוצר הציע, תחת זאת, לתת לה ניכוי נוסף בסך 12 וחצי לירות בחודש!

אורי אבנרי: לגבי הנשים, אינני מבין בדיוק מה העושר הרב שיצמח לנשים מן העובדות שיקבלו 12.5 לירות יותר בחודש. יש לי אשה עובדת, יש לי בבת עוורת, פעמים בשבוע לחצי יום. העוורת הזאת משי- חכרת 16 לירות לחצי יום.

שרי-הנח ארבל: אומדן: מאיפה אתה משיג עוורת בשכר כליך נמוך?

אורי אבנרי: היא עובדת אצלי הרבה זמן, והיא כאילו שייכת למשפחה.

סגן השר צבי דינשטיין: צריך לארגן אותה.

אורי אבנרי: אתם צריכים להחליט מה אתם רוצים: אתם רוצים שאשתי תלך ללמד בבית-ספר, אתם רוצים שהנשים יילכו לעבוד ולהגדיל את כוח-העבודה של המדינה — עליכם להסיק מסקנות.